

Havonként megjelenő társadalmi és vallási képes folyóirat,
melyben mindenekelőtt a kisujszállási reformált egyház híveihez, de más helyeken lakozó
embertestvéreikhez is szól:

Szerkeszti: TÖRÖK IMRE kisujszállási ref. lelkipásztor.

Csel. 20. 28. Viseljétek gondot magatokról és az egész nyájról, melyben a Szentlélek titeket vigyázókká lett az Isten anyaszentegyházának tegeltetésére.

Ap. csel. 20. 24 Semmivel nem gondolok, az én életem is nekem nem drága, csak hogy elvégezhessem örömmel az én futásomat, melyet vettem az Ur Jézustól.

Jézus Krisztus szavai: Márc. 10. 40. A ki tégedet befogad, engem fogad bé; és a ki engem befogad, azt fogadja bé, a ki engemet elbocsátott.

Március.

Megmozdul a rög, a fűszál sarjad, rügy kipattan, ibolya nyilik, az őszi vetés gyönyörű, az éjszaka maholnap rövidebb a nappalnál; enyhe idő, verőfény, az égen báránnyfelhő. . a feeske nemsokára jön.

Áldott legyen a gondviselő jó Isten, ki szeliden, kedvezően vezette át fölöttünk a telet!

Áldott legyen az Isten, ki gondot viselt sok szegényre! Áldott legyen a jóságos Isten, ki tartja a zsenget tavasznak kezeit, míg kitergeti színes szőnyeget.

Áldott legyen!

* * *

Március 15. A nemzet ébredő tavaszának napja volt ez 62 év előtt. Minden szív megmozdult; a lelkekből reménység sarjad; testvériség, egyenlőség, szabadság szent rügyei kibom-

ladoztak; hosszú éjszaka után gyönyörű nap virradt a magyarra; Isten kegyelme, mint arany verőfény áradt ránk az égből, költők daloltak, diadalmas fegyverek csendültek . . .

Áldott legyen Árpád népének Isten, ki alánézett csillagtrónusáról magyarok népére, fölöttünk tartotta szent kezét, — élünk, vagyunk; áldott legyen az Isten!

* * *

Kossuth Lajos halálának évfordulati napja is e hónapra esik. Március 20-án 16 esztendeje lesz, hogy sirt az egész Magyarország. Még vannak ősz emberek köztünk, kik látták őt itt városunkban, kik hallották búbajos szavát, melynek hatalmától, mint százezer fűszál tavasszal, úgy támadt a honvéd. Mégis elestünk. Helvéciában Lucern városában láttam egy gyönyörű szoborművet a hegy kőéből kifaragva:

óriási kőoroszlán — szemében fájdalom! — testébe beletört a dárda, a vére omlik, — ilyen volt a magyar: oroszlán, Kossuth tette oroszlánná, hőssé, futott előle a német, mint szélben a katáng, de hajh! belétört testünkbe kozákok dárdája . . .

Megvagyunk, megvagyunk, de nem jól van a fejünk alja azóta, kemény... kő a párnánk... s mintha meg volnánk zsibbadva, kövülve.

Óh, ha csak még egyszer megszólalna Kossuth-apánk . . . Óh, ha csak még egyszer megszólalna, ha még egyszer izenne! Emlékezzünk reá! Gondoljunk reá, hátha megértjük lelke üzenetét s megéledünk, tettekre kelünk, talpra állunk. Emlékezzünk reá!

* * *

Virágvasárnapra esik épen (márc. 20) az a szomorú emléknep, melyről imént irtam. Lelkünk egyik fele Turin fölött szállong, a másik tovább megy nagy tengereken át s 1877 évet átrepülve Jeruzsálem fölött lebeg,

„Hozsánna“ hangzik föl a magasságba; a „Nagy Király“ Jeruzsálembe megy. Utján virág, lágy pálmaág, Hát ma, ugyan mit kiált elébe a lelkünk-szivünk: Hozsannát vagy káromlást? Mit szórunk utjára: virágot vagy töviset? Virágvasárnap, virágvasárnap, lesz-e még egyszer a világon, amikor mindenki Hozsannát kiált, virágot, pálmaágot szór a Jézus

Krisztus elébe? Lesz-e még valaha Virágvasárnap?

* * *

Március 25-én Nagypéntek. Egy meg nem értett nagy szív összemorzolásának emléknepje. Nem ismerték, félreértették, megölték. Hány szívnek története ez! Hány és hány léleknek az egész élete örökös Nagypéntek! Lesz-e, ki otthon marad s nem borul le Isten előtt a templomban Nagypéntek ünnepén; hiszen mindnyájan szenvedünk, sirunk a szívünk vérével.

Lesz-e, ki Nagypénteken elmarad az Isten házából; ki nem akarja látni az Ur keresztfáját?

* * *

27-én Husvét-ünnep száll le reánk. Jaj, ki csak azzal ünnepli meg, hogy hust vesz magához a bőjt után. Nem így, nem így! A feltámadás nagy emléknepje ez! Bánatból, csalódásból, betegségből, inségből, bünből, kárhozatból is van feltámadás. Ki Jézusban bizik, ha e földön száz halállal halt is meg a szive, feltámad s elmondhatja az Ur Jézus Krisztussal: Megholtam vala és ime, élek!

Támadjatok fel, szomorú lelkek, csalódottak, testnek vagy léleknek betegek, gondok prédái, bün gyermekei, kárhozat fiai, támadjatok fel . . . van feltámadás, de csak az Isten Fia által!

* * *

Ilyen napokat hoz reánk március!

Volt egyszer két nemzet . . .

A kisujszállási izraelita nőegylet 1910. évi márc. 5-iki hangversenyére felolvasásul irta: T. I.

(Töredék.)

Egyszer volt, hol is volt? — két nemzet messze napkeleten. Könnyű oda elszállani, ahol hazájuk volt. Nem úgy ám, hogy zakatoló vonatra ülj, folyamok s tengerek

vizét hajóddal áthasítsd; nem úgy, hogy összetoborzván egy karavánt, fogadva, s két kézzel szórt pénzen vezetőket, — tevére, vagy öszvér hátára ülj és járd a siva-ago-

kat, vagy az Ural hegység nyerges gerinceit. Nem is amugy modernül Bleriot szárnyas gépére szállva. Az utazás amugy nehéz, küzdelmes lehet; emigy kissé veszélyes, mert Aeolus atya, a szelek királya nagy pörben van a Bleriot-kkal. Meg aztán mit is látnál, jámbor utazó, ott most Ázsiában, holottan egykor az a két nép lakott? Mit látnál ott is, hol a kékesvizü Méromtavnán, s a Genezáreth kis tengerén türemlő hullámokkal a Jordán folyó átömöl, Béthabaránál sellőket mutat, s a Holt-tengerbe halni megy? Mit látnál ott is, hol tul-tul a Volga folyamán s az Ural föllegfedte bércein az Irtisz vize kanyarogva foly? Mit látnál? Amott délfelé a lankát, melyet benőt szürkés olajbozót, egy-egy pusztaságot verhenyeges homokjával, egy-egy kis rossz falut, laposfedelü galyibákkal; emitt meg a borzalom országának, Szibériának végtelen pusztáit az ólombányák fölött.

Ha az időgépet már feltalálták volna, melyre fölszállva visszafelé tudnánk utazni, hatolni a letűnt századokba, meg ezredévekbe; ha valahogy varázserővel elő lehet majd hívni azokat a képeket, melyeket a mult világnak történeteiről a barlangok mélye, sziklák odva, megannyi óriási camera obscura, lefotografált: akkor, no akkor aztán látnánk valamit, régí két népről, régí dicsőségről.

Legyen időgépünk a képzelet, amelynek forgó-berregő nagy szárnya a történelem.

Egyszer volt, hol is volt, két nemzet napkeleten...

Az egyikről: ama Jákóbnak, ki Izráelnek is mondatik, népéről beszélek előbb; aztán majd a másiktól: Árpád nemzetéről szólok.

Szabadságra születtek Izráel s fiai. Szabadságra tanította őket a nyargaló szél,

— mely megrázta ezer pálmafa tenyeres nagy levelét, s az ezüst olajfalomb közt gáttalanul repült át, szállva a Tábor-hegytől a Sion felé. Erre nevelte őket lakóhelyük, tanyájuk: a lenge sátor, melynek takaró-fedelét a szellő is szabadon lebegtette-rázta. Szabadságra vezette őket a pusztá, mely fölött az ágyasházából kijövő nap ragyogva járt újra meg újra, hajnal-támadattól mindaddig, mig nyultak-hosszabodtak, végre a sikság egész szélességében végigfeküdtek az estvéli árnyékok, s akkor mint ezüst nagy abroncs, koronázta a pusztát a tejut.

Szabadságra születtek, szabadságban éltek Izráel utódai, s hajh börtönbe rekeszté őket Egyiptom. Rabság volt az, szolgaságnak háza volt az. Nem szabadok voltak, szolgák voltak. Nem a pátriárchák élő szája rendelt, hanem a »nap fia«, a Fáraó, volt a parancsoló ur. Mért nem lehet a bárányt, a kecskét, a szép nyáját, melynek szőre, mint az elefántcsont szine, mért nem lehet legeltetni, táplálni itt a Nilus vizénél, hiszen itt is puha fü terem? Hajh, Nilus, Nilus, beh széles vagy, a vized tükrös-szép, de drágább, becsesebb egész temagadnál. egy csöppje a Kedron-pataknak! Meg aztán itt százmázsás követ huzni, huzni rogyásig, szakadásig, s ha nem birod, mögötted Egyiptom kegyetlen tisztje, s véryomot hagy korbácsa válladon.

S egyszer, mikor már nem birták tovább a tenger-szenvedést, fölkerelkedtek. Valamely Mózes volt a vezetőjük. Hanem vezette, oltalmazta őket a Jehova maga. Ahol járnak, a tenger megnyitja százöles mélységét; ahol éheznek, fürjek föllege repülve jön; amott a manna hull, mint az eső; ha éget a nap, hüs felhő gomolyog le Jehova kezéből a vándorseregbe; s ha éjnek-éjszakáján menni kell, de nem ragyog még halvány karélya sem a holdnak, előttük lángoló nagy tüztorony az utmutatójuk.

És már kezökben a két kőtábla is, rajta a törvény.

Nem mondom el, tudja a gyermek is, hányszor győztek ellenségeik fölött ott a pusztában, míg Mózes fölemelve tartá a kezét. Futott az ellen, mint forró szele köves Arábiának.

De áldották is Jehovát. A szent sá-tornak superlátjait, aranyrudait vállakon hordták a lévíták, s az egész nép meg-szívén hordta Jehova ügyét, mind az első-től az utolsóig, álef-től tau-ig. Az ének zengett, tulharsogta a morajló tengert; az áldozatoknak füstje szállt, föl Adónáj-hoz, a kiterjesztett erősség, az ég felé.

Nem írom le a 40 évi bujdosást, azok-nak könnyébe kellene a tollat mártani, kik ott aludtak el a pusztában.

Hazaérkeztek. Csak itt folytatom a mondanivalót. Hazaérkeztek. De hát miért sirnak? Mért nem riad zengés s a csavart kürtök zenéje mért nem gerjed? Hisz itt van már, akár merithetnek vizéből, az ezüstvizü nagy folyam, a Jordán, s azon túl már a tej és méz csöpög... Az a köd-oszlop ott a láthatáron tán már a szent Sion!... Hajh azért a sirás, mert eltűnt a vezér. Hol vagy, Mózes, hol vagy? Sirat-ják... halálában meg sem is láthatják, pedig szeretnék csókkal elborítani márvány-hideg halottkezét. Nincs, nincs, maga a Jehova temette el.

De ott áll már, dárdája magasra sze-gül, az új vezér: Jehósuah! És mennek utána, már megnyilt a Jordán, s már ott zeng kürtjök Jerikó alatt. Az is romhalmaz már, megomlottak nagy kőfalának ormai s hajh, mennyi a zsákmány: aranyvessző, babyloni köntös, ezüst siklus garmada-számra! Az első város, az első préda; itt megpihentek. Aztán — tudjuk — jöttek a többi városok, a többi zsákmány, a többi harc, a többi győzelem. Megállt felettök a nap Gibeonban s nézőtársul hozzája sze-gődött a hold is Ajalon völgyében, mert-

hogyan nem látott volna még egyik se olyan harcot, olyan diadalt. Egyik fegyver élén a napfény csillogott föl, a másikon a hold fehér világa s így küzdöttek ők valami igézetes, arany-fehér világos éjszakába.

És győztek — persze, az apák földé övék lett, övék, a cédrus erdők takarta Libánustól le a Sós-tenger végeig. Az öröm-szent-nagy mámorában nem bántották az ott lakó idegent, hadd éljen az is. Ne hány-juk kardélre, dárdahegye testüket ne járja át, hagyjuk életben a filiszteust, Midián népét, a perizeust, s a többi nemzetségét is ős Kánaánnak. Csak el velök az ország szélire és meg ne bántásák ám soha jölte-vőjüket, a győzedelmes Izráelt.

Felosztották aztán a földet, nemzetsé-gek szerint: ez itt ezé, ez itt azé!

És uralkodtak előbb birák, majd ki-rályok... Dicső királyok: pásztorfiuból lett király; meg aztán az a bölcs király, kinek hire Séba tartományig szállt, s a mai vi-lágnak is minden népe-nemzetsége ösmeri; arany oroszán ült trónja előtt, s bölcs mondásai szent könyvekben megírva, igaz-ságai szent templomok kárpitját verdesik, s szíveknek-lelkeknek fényes szövétnekei.

Volt ellenségük is, volt egyszer-egyszer. A hálát felejtő kanaánita, meg aztán Assur és veszett Babylon. Széthányták kőrakásra a templomot, rabszijra fűzték Izráel virá-gát, elhervasztani szorító koszoruba, rabság igájába... Kibirták...

De jaj a császár... átkozott a római császár, Izráel ellen küldte légióit. Hiában küzdtek aztán a szabadsághősök. Makka-beusok, mint az oroszánok, hiába: oda Jeruzsálem, oda az ország, oda van min-den, mi egy népnek szent, mi egy nem-zetnek drága kincs. Átkozottak legyenek a római légiók, fegyverük csorbuljon, büszke hadi jelvényeik gyászba boruljanak, porba lehulljanak! Mért vették el egy nemzet hazáját, drága szabadságát... széttörték oltárát. Hol van, hol a szent láda, a tör-

vény táblái hol vannak, hol? Országa pusztuljon római császárnak, birodalma sirba szálljon, ha száz tartományra szól is.

El is pusztult . . . hol van? . . . Mért vette el zsidók szabadságát, választott nemzetnek, a Seregek Ura népének szabad hazáját? Árvákká, földönfutókká mért tette Izráelnek házanépét, késő ivadékát? Átkozott legyen a római császár!

Egyszer volt, hol is volt, volt egyszer egy nemzet.

Egyszer volt, hol is volt, volt egy másik nemzet.

Az ősök, az apák földét — nagy Attila király országát, Csaba királyfi népének, testvérrokonoknak földjét fölkeresni, fölkeredének; Irtisz vize tájáról magyarok nemzete, ugy ezer év előtt. Amerre száll a nap, utjok arra vették. Százezer lovuk lobogó sörénye napsugárban fürdött. A nap, Hadisten kezében lángoló nagy fáklya, az világított le az utjokra. Arra jöttek, amerre a nap száll. Ha meg az éjszakának csendjét oszlatta százezer dobogó lovaiknak lába, fent a »Hadak utján« Csaba vezér vitézeinek szellemparipái vertek gyémántszikrát sok milliósámra. És örködött felettök szünös-szüntelen Hadisten, a magyarok istene az ő választott népe fölött, hazátkereső népe fölött.

De ha ugy usztak át Volga vizén, hogy egy leventének sem lett halála; vagy rengeteg erdön átalhatolhattak; vagy meghódoltatták Kiew büszke várát, s szétszörták az ellent, mint a szél a polyvát: . . . nézzétek, nézzétek! fehér ló szügyéből piros vér kiszökken s máglyaláng világolt föl a magas égre, Hadisten aranyos nagy trónja elébe.

Van már törvény is: a vérszerződés. Az igazság Ura örködött a szent kötés fölött, mig csinálták.

De hol van a vezér, hol vagy öreg Álmos? Lengő fehér hajad köztünk mért

nem szálldos: Hol vagy Álmos vezér? Itt van már a határ, vége a bujdosás sok esztendejének; itt van már határ, aholott parancsolt az Isten ostora, nagy Attila király. . . Kelj föl Álmos vezér! Hol vagy? Ki tudná? Csak eltűnt, elment Hadur csilagtrónos égi országába.

Ám van helyette másik vezér, Hadisten adta, ő rendelte: Árpád vezér. Seregei már Munkács előtt állnak, a Lehel kürtje zendül, várfala megomlott, tán a kürt szavától? vagy tán Hadistennek erős hatalmától? Megpihentek aztán. Nem soká pihentek: Kárpátok bérceitől a tenger széléig kardjuk végig csattog, harciszekercéjük végig pörög, nyilaik szárnyán repül a halál. És fut Zalán. . . Megállt a nap csodát csodálni s a hold remegő fénnel a szemében, nézte harcaik.

Övék a föld. A tejjel-mézzel folyó, — az apák földje: a hunok földje, az avarok földje. Övék, fel is osztják.

Az oláh, a tót, s a délszláv . . . hadd maradjanak. Kardélre ne hányjuk, nyilaink hegye vérök' ne vegye; — csak el velök az ország szélire. Lesz tán lelkökbe' hála egykoron majd és ők se háborgatják a magyart.

Előbb uralkodtak a vezérek, majd a királyok, dicső nagy királyok. a nemes fiuból lett világverő hollós király, körulte bölcseségnek könyvei, s nagy királyok ragyogó pompája; mióta meghalt — mondják — nincs igazság.

Árpád magzatjai felvirágozának.

Pedig volt ellenségük, volt elég, rab-szijra füzött százezereket; Mohácsnál vértől áradt a patak, Budavár tornyán félhold csillogott . . . Kibirták . . .

De jaj, császárok jöttek azután . . . Ferdinánd császár, meg a többi császár . . . és oda lett a szabadság.

Volt egyszer egy nemzet, nagy, dicső Európa homlokán táncoló. Volt egyszer egy nemzet, most magát szakgatja: magya-

rok nemzele. A megtartott idegen, körül a hon határán, hamu alatt zsarát; tizezrek, százezrek mennek idegenbe, bujdosni túl az óceánra? s ki itthon marad is, egymást nem becsüli, pártos dühében sokszor egymásra tör, legjelesbjeit százszor eltiporja.

Ugy féltém, hiszen én is gyermeke vagyok, úgy féltém e második választott népet: a magyart, hogy önirtó nagy indulatában széttépi egyszer önmagát, mint a kócsagmadár. S mondhatja majd egy későbbi kor fia: Volt egyszer egy nemzet...

(Vége köv.)

Imádság.

Kálvin János születésének négyszázados emlékünnepén, a magyar istenitiszteleten — 1909 július 4-én — a Kálvin templomában, a genfi Szent Pier katedrálisban Kálvin katedrálján elmondotta János Zoltán debreceni református lelkész.

Felséges Ur, mindenható Atyánk: Hozzád emeljük még egyszer szavunkat e régi, erős boltozatok alól, melyek dacolnak a dúló századokkal s a melyek alatt zengett egykoron, nagy időkben, négyszáz esztendeje — kiválasztott szolgáló szava, ki, míg Előtтеd magát megalázta — erős hittel, gyermeki bizalommal, mélységes hódolattal — a porig; szolgálatodban kicsinyhitüség, félelmet és megalkuvást nem ismert, szemébe nézett bátran egy világnak, küzdött csodásan igazságodért és mennydördő szavával a pokolnak megrendítette kemény kapuit.

A Te szolgáló volt ő, Mindenható, kinek szavadra, teremtő szavadra — kietlen zürzavarból csodaszépen bontakozik ki egy tündérvilág s másik szavadra, romboló szavadra az ég, a föld — a minden-ség csikorogva roskad romokba, eltemetve mindent, minek kimondád végítéletét. A Te szolgáló volt ő, Mindenható, ki időtlen idők előtt Magadban elvégezed bölcs világtervedet és ebben a poreMBER végzetét; kinek tudod és akarod nélkül le nem hull a fellegből egy esőcsepp, le nem esik egy hajszál a mi fejünkről. A Te szolgáló volt ő, Mindenható, ki — akiket öröktől fogva tudtál, azokat el is választottad arra, hogy a Te világgyőző, engedelmes Fiad ábrázatához legyenek hasonlatosak,

hogy ő elsőszülött legyen a sok atyafiak között; akiket pedig elválasztottál, azokat el is hívtad, akiket elhívtál, azokat meg is igazítottad; akiket pedig megigazítottál, azokat meg is dicsőítetted a Te Fiadban, aki meghalt bűneinkért; — s igazságunkért, örök életünkért feltámadott a zordon sziklasírból, mint a királyi nap az éjszakából s ragyogó felhő diadalszekerén fölment az égbe, örök dicsőségbe, világ-királyi teljes hatalomra!

Igen, szolgáló volt az a férfiú, kinek bölcsőjét a kegyeletes emlékezésnek e szép ünnepén lélekben egy világ állja körül: a hamisítatlan evangélium hiveinek ünneplő serege — minden nyelvből, nemzetből, ágazatból — s az angyalok tündöklő tábora. Óh mert öröm volt az ő születése mind itt a földön, mind ott fent az égben. Vilámod volt ő, ki kétfelé hasítá, mintegy cikázó, csattogó tüzes kard — az ősgonosznak kevély homlokát; az ember istenítés, a sötét bálványimádás, a babona, bűn halál-fáját kivágta gyökerestől; az egyének s a nemzetek kezéről és lelkéről levette a bilincset. Napod volt ő, ki a beteg világnak meggyógyulást, új életet hozott, ragyogó színt, erőt, lelkesedést, csodás virágzást és gyümölcsözést. Hitünk ha megtalálja Krisztusunkat, az egyetlen közbenjárót Közötted és a bűnös ember-

világ között, kiben van idvességünk egyedül; ha elmondhatjuk, mint a nagy apostol, szivünkben, hogy »élek többé nem én, hanem él bennem a Jézus Krisztus!« Kálvin Jánosnak ebben része van! Ha tudásunk szárnyalhat szabadon és álmétkodva kibetűzheti kezéd irását e gyönyörű világ csodákkal teljes, pompás templomának oszlopairól és boltozatáról: Kálvin Jánosnak ebben része van. Ha tudjuk, valljuk, tettekkel beszéljük, hogy a legszebb isten-tisztelet az engedelmesség, a tisztaságnak, szentségnek, igazságnak megőrzése, a szeretetteljes józan élet, az igazságvédő vasakarat, a törhetetlen kristálytisztta jellem, e föld meghódítása Krisztusunknak, a szentek egyessége mindenekben, Istenország az emberek között: Kálvin Jánosnak ebben része van! Ha megy királyi utján a szabadság, bilincsek törmelékén, börtönök omladékán, trónok romhalmazán keresztül, büszkén, diadalmasan a szebb kor, földi országod felé, melynek aranykapujáról szemünkbe »Testvériség, Egyenlőség, Szabadság«, e földi Szentháromság szórja fényét: Kálvin Jánosnak ebben része van!

A Te szolgád, mi erős Istenünk, vasember volt, gyémánt volt az esze, színarany volt a szive ő neki. A szegény embervilág számára ő volt egyik legszebb ajándékod Neked: oh csodakincsek bölcs Osztoatója, minden világosságnak Istene!

És ezt a kincset minekünk is adtad, akik ide, az ezüstkoronás bércek, csodaszép tájak és tavak tündérhonába az aranykalászos, a délibábos rónák, mesésen duskeblü bércek paradicsomából, a Tisza és Duna partjairól jöttünk zarándokuton ünnepegni.

Uram: Te tudod, hogy mi — magyarok — vasnyaku, pártos, szilaj nép vagyunk. Villámodat lesujtád már nem egy-

szer bünös fejünkre dörgő fellegedből. De bűneink bármilyen nagyok is, azért szivünk minden dobbanása, testünk-lelkünk, egész valónk: tüzes, lelkes, rajongó hazaszeretet. A honszerelem népe a magyar nép! Ha itt magyar hazánkra gondolunk, a mi szerelmes, csöndes otthonunkra, hol kedveseink — akiket kegyelmed őrizzen meg — imádkoznak mi értünk és várva-várják visszatértünk': szivünkben édes bus, csodás melegség delejes áradatja ömlik el; ajkunk reszket; szemünkbe könny szivárogo. Miként szabad hazáját svájci néped: árva hazáját forrón szereti, lángolóan szereti a magyar. És hazánknak vigasztalója volt, jóra vezérlő, védő angyala — századokon át Kálvin szelleme: Kálvin által Krisztusnak szelleme. Ez a lélek emelte ki hazánkat a koporsóból, a mohácsi sirból. Ez a lélek volt a lángoszlopunk ama négy-százesztendős bujdosásban, melyben kerestük és ma is keressük a kanaánt, a független hazát. Ez a lélek forgatta fegyverünket, midőn viharban, száz vérzivatarban megvédtük a hitet, meg a jogot. Ez a lélek adott erőt nekünk, hogy a gályákon és börtönökben meg ne tagadják a mi Krisztusunkat, ki üdvössége szegény hazánknak is!

Ez a lélek hadd maradjon velünk. Szálljon reánk ma százszoros erővel. Emlékeztvén arra, ki járt előttünk, az ő hitét kövessük példaképen, menjünk utána életben-halálban. Engedd Uram, hogy vihessük haza ez ünneplésnek minden erejét, fölemelő, leikesítő hatalmát. Hadd láttassék meg teljes életünkön, hogy Kálvin városában ünnepeztünk s imádtunk Téged, óh felséges Isten, kihez Kálvinnak még a pora is — a jeltelen sirból — ekként kiált: Nem az enyém Uram, nem az enyém; csak a Tied a dicséret, dicsőség — öröktől fogva, mindörökké! Ámen.

Különfélék.

Nyilvános nyugta és köszönet.

Hálás köszönettel nyugtázom a »Szeretet« lapjain özv. Kicsi Bálintné, született Botlik Erzsébet asszonynak a törökszentmiklósi második ref. templomra tett százkoronás és Sánta Imrének s feleségének Elekes Jusztina asszonynak kétszáz koronás alapítványát. Mély hálámat fejezem ki azon kegyes ajándékokért is, amelyeket beköszöntő beszédemért küldöttek a templomépítési alap növelésére az alább felsorolt kegyes adakozók: Kiss István városi főjegyző 10 kor., özv. Korom Sándorné Győri Borbála 30 kor., dr. Rác Albertné 10 kor., ifj. Szücs Károly 10 kor., Nagy Sándor tanító 10 kor. özv. Bálint Jánosné 10 kor. özv. B. Kis Bálintné 5 kor. Bagossy Klára 5 kor. Zafir Péter 5 kor. Csongrádi János 5 kor. Máthé József tanítványai 4 kor. 62 fill. Zeke Dániel tanító 3 kor. Szokola Ottó polg. isk. igazgató 2 kor. özv. Dögei Lajosné 2 kor. Szücs Károly presb. 2 kor. Farkas István 2 kor. Topa József takácsi segédlelkész 2 kor. Fodor Etelka tanítónő 1 kor. Korom Sándorné 1 kor. Botlik Bálintné 1 kor. T. Nagy Bálintné 1 kor. Majláth Sándorné 1 kor. özv. Kormos Izsákné 1 kor. Hubay Bertalan 1 kor. V. Nagy Illyés 48 fill. Elekes Jánosné 40 fill. Török Zsigmondné 20 fill. Nagy Bálintné 20 fill. Klein Jusztina V. o. t. 10 fill. M. Pató Imréné gyűjtőivén: M. Pató Imre és Deák Juliánna 2 korona, Király Józsefné 4 korona, özvegy Bottyán Bálintné 2 kor. Dikó Lajos 1 kor. Balog Lajos építő 1 kor. ifj. Dikó Gábor 1 kor. B. Tóth Sándor 1 kor. J. Varga Imre 1 kor. Gelei Bálint 80 fill. Földvári Lajosné 60 fill. Juhász Sándor 60 fill. Szegő Mihály 40 fill. N. N. 40 fillér. Szemes Bálint és felesége Bácsi Zsófia 2 kor.

A második templom-alap vagyona jelenleg: Olajos-Bodolay alap 1068 K 12 fill.

Török-Kellner alap 300 kor. özv. Kicsi Bálintné alap 100 kor. Sánta Imre és Elekes Jusztina alap 200 kor. Beköszöntő beszédre gyűlt 141 kor. 80 fill. Együtt 1809 K 92 f. Az özv. Kormos Izsákné 4000 kor. alapítványával összesen 5809 kor. 92 fill.

Szerelmeseim! Törökszentmiklósi reformátusok és minden rendű és rangu jókedvű adakozók! Szívbeli köszöntéssel értesítelek benneteket, hogy a második templom megkezdett alapját tovább fogjuk építeni a ti szentséges hiteteken, a Szentlélek által könyörögvén a mi Segedelmünk Istenéhez, kinek dicsőség és nagyság, erő és hatalom most és mindörökké!

Törökszentmiklós, 1910 február 8

Olajos Pál, ref. lelkész.

A Brit és külföldi Bibliaterjesztő Társulat 1908—9. évi, százötödik jelentéséből közöljük a következőket: Az 1908—9-iki munkaévben a forgalom örvendően emelkedett. Eladtak összesen 5,934 711 bibliát, illetve bibliarészt; 246,330 példánnyal többet, mint az előző évben. A 122 új bibliaárus alkalmazásával most már ezernél több kolportőr áll a Társulat szolgálatában, s ezeken kívül segíyeznek még 740 bibliaárusitónőt is. Ujabban hat új nyelven adták ki a bibliát s így most már 418 nyelven terjeszti a Társulat Isten ígét. A teljes bibliát 105, az ujszövetséget 102, a biblia egyes részeit 212 nyelven nyomatja, s a vakok számára is van fordítás 21 nyelven. A biblia nyomtatására és terjesztésére fordított összeg majdnem megüti a hat millió koronát. Hazánkban eladtak 100.893 darabot, amelyből magyar nyelvű volt 55.260, román 22.322, szerb 16.449, német 14.468, cseh 7937, horvát 3453, lengyel, orosz, ruthén s tót 2537, héber és zsidó-német 3112 darab. A revideált biblia olyan kelendősegre tett szert, hogy hat hónap lefolyása után már új kiadásról kellett intézkedni. Horvát-Szlavonországban eladtak 5803 drb bibliát, illetve bibliai részt; Boszniában és Hercegovinában pedig 1387 darabot.